

τοῦ μωροῦ, συνών. φρ. *ἔφαγε κουτόχορτο ἀτελώνιστο*. Συνών. *ἀσύδοτος* 1. 2) Ὁ μὴ εὐρεθεὶς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δώσῃ κάπου χρήματα.

ἄφορος ἐπίθ. (I) Δαρδαν. (Ὁφρύν.) Κεφαλλ. Πελοπν. κ.ά.—ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,110 *ἄφουρους* Λέσβ. Μακεδ. κ.ά. Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. *φορῶ*.

1) Ὁ μὴ φορεθεὶς, ἀφόρετος Κεφαλλ.—ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἀν.: *Ἀφορο φόρεμα* ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἀν. 2) Καινουργίης Δαρδαν. (Ὁφρύν.) Λέσβ. Μακεδ. Πελοπν.: *Ἀφορο μπακίρι* Ὁφρύν. *Ἀφουρου τσ'κάλ'* Μακεδ. *Κ'μάρι* ἄφουρου Λέσβ. || Ἄσμ.

Πάντα μου 'ς ἄφορο γγαλι βάνω κρασί καὶ πίνω Πελοπν. 3) Ἐκεῖνος τοῦ ὁποῖου δὲν ἤρχισεν ἀκόμη νὰ γίνεταί χρεῖσις Μακεδ.: *Ἀφουρου σαπούρ'*.

Πβ. *ἀφόρετος, ἀφόριστος*.

ἄφορος ἐπίθ. (II) λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἄφορος*.

1) Ὁ μὴ παράγων, ἄγονος, ἐπὶ γῆς: *Ἀφορος τόπος*. *Ἀφορο χωράφι*. 2) Ὁ καθ' ὃν δὲν παράγει ἡ γῆ, ἐπὶ χρόνου: *Ἀφορη χρονιά*.

ἀφορούκλης ὁ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *ἀφορισμός* κατὰ βιαίαν συγκοπὴν καὶ τῆς καταλ. -οὐκλῆς.

1) Ἄνθρωπος ἔχων ἀφορισμόν, ὁ *ἀφορισμένος*.

2) Συνεκδ. ἄνθρωπος κακῶν διαθέσεων, μοχθηρός, βλαπτικός.

ἀφοροχάρτι τό, Ἡπ. Κεφαλλ. Πελοπν. Στερελλ. (Ναύπακτ.) κ.ά.

Ἐκ τῶν οὐσ. *ἀφόρα* καὶ *χαρτί*.

Ἀφοριστικό, ὁ ἴδ., ἐνθ' ἀν.: *Νὰ πάμε 'ς τοῦ δεσπότη νὰ -ν- δοῦ γυρέρωμε ἓνα ἀφοροχάρτι* Κεφαλλ.

ἀφόρτωτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.) ἀφόρτουτος βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. **φορτωτός* < *φορτώνω*.

1) Ὁ μὴ λαβὼν τὸν φόρτον του, ὁ μὴ φορτωθεὶς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ. κ.ά.): *Ἀφόρτωτο ἄλογο*. *Ἀφόρτωτη μαούνα*. β) Μεταφ. ἀπηλλαγμένος οἰκογενειακῶν βαρῶν *Λεξ. Δημητρ.* 2) Ὁ μὴ ὡς φορτίον ἐναποθεθεὶς πρὸς μεταφορὰν κοιν.: *Τὸ λάδι ἔμεινε ἀφόρτωτο*.

ἀφορῶ ἀμάρτ. Μέσ. *ἀφοροῦμαι* Κρήτ. *ἀφορειοῦμαι* Πελοπν. (Λακων. Μάν. κ.ά.) *ἀφορειῶμαι* Πελοπν. (Λακων. Μάν.) *ἀφ-φορκοῦμαι* Κύπρ. *ἀφουνοιέμι* Σαμοθρ. *φοροῦμαι* Κάλυμν. Κάρπ. Κρήτ. Ρόδ. Χίος κ.ά.—*Λεξ. Λάουνδ.* *φορειέμαι* Βιθύν. *φορῶμαι* Σκῦρ. *φουρειῶμι* Λέσβ. *φουροῦμι* Ἰμβρ. Λέσβ. *φ-φορειοῦμαι* Ρόδ. *φ-φορρειοῦμαι* Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. *ὑφορῶ* - *ὑφορῶμαι*. Ἰδ. Κορ. Ἄτ. 4,665. καὶ ΓΧατζιδ. ἐν Ἐπετ. Φιλοσοφ. Σχολ. Θεσσαλον. 1 (1927) 9. Ἡ λ. καὶ μεσν. ὡς καὶ ὁ τύπ. *φοροῦμαι*.

1) Ὑποπτεύομαι, ὑποψιάζομαι ἐνθ' ἀν.: *Τ' ἀφωράθηκα τί θὰ τὸνε βρῆ* Μάν. *Τὸν φοβοῦμαι πῶς τὰ πῆρε* Κρήτ. || Παροιμ. φρ. *Τὰ κάνει φορᾶται* (ἐπὶ ἀνθρώπου κακοῦ ἀποδίδοντος εἰς ἄλλον ὅσα ὁ ἴδιος κάμνει ἢ ὑποψιαζομένου τοὺς ἄλλους ὅτι θὰ τὸν κακοποιήσουν) Σκῦρ. Χίος. *Ἀφφορκέται τοῦ κόρφου του* (ἐπὶ τοῦ λίαν δυσπίστου) Κύπρ. || Γνωμ. *Ὅπου χάση καὶ τὸν κόρφο του ἀφορεῖται* Λακων. *Ὁ κλέφτης τοῦ κλέφτη ἀφ-φορκέται* Κύπρ. *Ὁ κλέφτης τῶν δ' ψεύτης τῆς κλεψικίᾶς τῶν ψευκίᾶς ἀφ-φορκέται* αὐτόθ. || Ἄσμ.

Παρηγορῶ τὴ ἀή γαρδιά, μὰ δὲ βαρηγορᾶται, λέω τῆς χίλιμα ψόματα, μὰ 'κείνη τ' ἀφορᾶται

Κρήτ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,378 (ἔκδοσις R.Dawkins) «ἐξήτησέν τους βουλήν νὰ τοῦ ποῦν... τεῖντα νὰ ποίση μηδὲν ἀφοραθῆ ὁ ρῆγας κακόν». β) Φοβοῦμαι Κύπρ. Πελοπν. (Μάν.): *Ὅ,τι ἀφορειώτανε τὸν ηῦρηκε* Μάν. || Γνωμ.

Θεέ, μὲν δώσης τοῦ παιδικιοῦ ὅσ' ἀφ-φορκέτ' ἡ μάνα!

(διότι ἡ μάνα πολλὰ φοβεῖται μήπως πάθῃ τὸ παιδί της) Κύπρ. 2) Νομίζω, ὑποθέτω Ἰμβρ. Λέσβ. Σκῦρ. κ.ά.: *Θὰν ἔρτ', φουροῦμι Ἰμβρ. Τοῦ τυχιρό σ' εἶνι, φουροῦμι* Λέσβ. 3) Ἀντιλαμβάνομαι, βλέπω, παρατηρῶ Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) κ.ά.: *Ἀφωραθῆκα τζοὶ καὶ φράξα δως εἰ σιράτα* Κρήτ.

ἀφόταν συνδ. ἀμάρτ. ἀφότα Α.Ρουμेल. (Καρ.) Ἡπ. Πελοπν. (Γλανιτζ. Γορτυν.) κ.ά. ἀφότας Αἴγιν. Ἄνδρ. Ἡπ. Θήρ. Λευκ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ.) Πελοπν. (Λακων. Μάν.) Χίος κ.ά.—*Λεξ. Δημητρ.* *ἀφότας* Κεφαλλ. κ.ά. *ἀφοντάς* Πελοπν. (Λεντεκ. Τριφυλ.) κ.ά. *φόντα* Εὐβ. (Κύμ.) Μακεδ. (Βλάστ.) Πελοπν. Στερελλ. (Κλών.) κ.ά. *φοντά* Πελοπν. (Κορινθ. Τρίκκ.) κ.ά. *φόντας* Α.Ρουμेल. (Καρ.) Ἡπ. Θεσσ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Βλάστ. Καστορ.) Πελοπν. (Ἄνδρίτσ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Λάστ. Μεσσ. Πυλ.) *φοντάς* Πελοπν. (Κορινθ. Λεντεκ. Τρίκκ.) κ.ά. *φόντα* Στερελλ. (Αἰτωλ. Εὐρυταν.) *φουντά* Στερελλ. (Εὐρυταν. Φθιώτ.) *φούντας* Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) *φουντάς* Μακεδ. *ἀπόταν* Κέρκ. κ.ά. *ἀπόνταν* Θήρ. *ἀπόταν* Νάξ. *ἀπόδα* Ζάκ. Κέρκ. *ἀπούδαν* Κρήτ. *ἀπόντας* Κέρκ. Μῆλ. Πάρ. Πελοπν. (Αἴγ. Λάστ.) Χίος κ.ά. *ἀπόδας* Θήρ. Κρήτ. Νάξ. (Δαμαρ.) *ἀδόδας* Μύκ. *ἀπέτας* Θράκ. (Αἰν.) *ἀποδάν* Κρήτ. *ἀπουδάν* Κρήτ. (Βιάνν.) *ἀποδά* Πελοπν. (Σουδεν.) *πουντάν* Τῆλ.

Ἐκ τῶν συνδ. *ἀφοῦ* καὶ *ἄταν*, παρ' ὃ καὶ *ἄνταν*, *ἄντας*. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,499 καὶ ἐν Ἀθηνῶν 29 (1917) 212. Πβ. καὶ ΒΦάβην ἐνθ' ἀν. *Λεξικογρ.* Ἄρχ. 47 κέξ. Οἱ μετὰ τοῦ π τύπ. *ἀπόταν* κλπ. ἐκ παρασυσχετισμοῦ πρὸς τὴν πρόθεσιν *ἀπό*.

1) Ἀφ' οὗ χρόνου, ἀφότου Ἄνδρ. Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Ζάκ. Ἡπ. Θεσσ. Κέρκ. Κρήτ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ.) Νάξ. (Δαμαρ.) Πελοπν. (Αἴγ. Καλάβρυτ. Λακων. Μάν.) Τῆλ. κ.ά.:—*Λεξ. Δημητρ.*: *Ἀφόντας σὲ εἶδα, σ' ἀγάπησα* Ἡπ. *Ἀπόντας ἔφυγε, δὲ μδοτεῖλε κἀνένα γράμμα* Αἴγ. *Ἀπόντας ἔφυε, δὲ ξανάρθε* Κέρκ. *Ἐφόντας ἦρθα 'ς τὸν χουριό, δὲ σ' εἶδα* Ἡπ. *Ἀπόδας ἦρθε, δὲν ἠσύχασε* Κρήτ. *Ἀπόδας ἠγεννήθηκα, ἐτοὰ τὸνε ξέρω* Δαμαρ. *Ἀποδάν ἔγεννήθηκα, δὲν εἶδα κόσμο* Κρήτ. || Ἄσμ.

Ἀφόντας σ' εἶδα 'ς τὸ γαλὸ νὰ κολυμπᾶς, κυρά μου, νεράϊδα, καλονέραϊδα, σὲ βλέπω 'ς τὰ ὄνειρά μου

Λεξ. Δημητρ. 2) Ὅταν Αἴγιν. Α.Ρουμελ. (Καρ.) Εὐβ. (Κύμ.) Ἡπ. Θεσσ. Θήρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.) Κεφαλλ. Λευκ. Μακεδ. (Καστορ. κ.ά.) Μῆλ. Μύκ. Νάξ. Πάρ. Πελοπν. (Ἄνδρίτσ. Ἀρκαδ. Γλανιτζ. Γορτυν. Κορινθ. Λακων. Λάστ. Λεντεκ. Μάν. Μεσσ. Πυλ. Σουδεν. Τρίκκ. Τριφυλ.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Εὐρυταν. Κλών. Φθιώτ.) Χίος κ.ά.: Παροιμ.

Ἀφόντας ἐθερίζαμε, Βασίλει κῦρ-Βασίλει,

τώρη π' ἀποθερίσαμε, ποῦ σ' εἶδα, βρὲ κασιόδη;

(ἐπὶ τοῦ κολακεύοντος μὲν ἐν ὧρᾳ ἀνάγκης, ἀγνοοῦντος δὲ τὸν εὐεργέτην μόλις παρέλθη ἡ ἀνάγκη) Αἴγιν.

Ἐμπορος φοντάς φτωχύνῃ, | τὰ παλαιὰ δεφτέρμα ἀνοίγει Λεντεκ. || Ἄσμ.

